

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

УДК 378:373.3

школярів

Кремєниця Анастасія Досвід реалізації педагогічної освіти батьків молодших школярів у сучасних умовах в Україні 51

Кузнєцова Наталія Досвід організації педагогічного партнерства школи і сучасної сім'ї 52

Садівнича Анастасія Організація педагогіки партнерства у процесі соціалізації молодших школярів 53

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Козорог Вероніка Поглиблене вивчення навчального матеріалу як основа розвитку обдарованості 54

Пашкова Марина Особливості організації психолого-педагогічного супроводу академічно обдарованих учнів 55

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Бережна Ольга Практична реалізація ідей А. Макаренка у сімейному вихованні 56

Борисовська Юлія Дидактика К.Д. Ушинського 57

Гасанова Гюльшад Джамал кизи Педагогічні ідеї Г. Ващенко в розбудові національної системи освіти 58

Демченко Наталія Народна педагогіка про формування працелюбства у дітей 59

Дрозд Юлія Досвід просвітницької діяльності Б. Грінченка 60

Мацишина Світлана Методи навчання читання в домашній освіті першої половини XIX ст. 61

Мирошнікова Ганна Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо гуманістичного виховання молодших школярів 62

Навроцька Катерина Практична реалізація ідей В. Сухомлинського щодо вимог до особистості вчителя 63

Підгорна Тетяна Педагогічні погляди С. Русової щодо виховання особистості 64

Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського 65

Хоменко Юлія Цінності сімейного виховання у педагогічній спадщині А. Макаренка 66

Шведова Наталія С. І. Миропольський про роль просвітництва 67

Підготовка вчителя початкових класів: погляд К.Д. Ушинського

Тер-Арсенян Наталія

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Л.С. Філатова

Справжній учитель, на думку К. Ушинського, – це той, хто повсякчас вчиться сам, займається самоосвітою, знайомиться з найновішою педагогічною літературою, постійно вдосконалюється й підвищує свою кваліфікацію. Вчитель повинен бути високоосвіченою людиною з енциклопедичними знаннями, любити свою професію, бути завжди зацікавленим в удосконаленні своєї майстерності.

Педагогічну спадщину К. Ушинського досліджували Л. Артемова, І. Барсук, Є. Водовозова, М. Гриценко, М. Грищенко, М. Даденков, С. Литвинов, О. Любар, О. Мазуркевич, М. Рibaкова, О. Романовський, Г. Стельмахович, Д. Федоренко та багато інших науковців. Твори великого вченого добре знають і зарубіжні педагоги.

К. Ушинський відводив учителеві відповідальну роль у суспільстві. Педагог розробив певну систему підготовки, зокрема рекомендував впроваджувати її у педагогічних семінаріях. Для вчителя знання свого навчального предмета є далеко не головним завданням. Головне, щоб він умів виховувати учнів своїм предметом, своїм прикладом. Учитель має добре знати вікову психологію, індивідуальні особливості дітей і чітко визначати мету своєї діяльності, має володіти педагогічним тактом, зовнішньою та внутрішньою техніками, знати свою справу і завжди займатися підвищенням власної професійної майстерності.

Власне для підготовки вчителів педагог створив учительські семінарії («Про проект учительської семінарії»). У них поряд з вивченням необхідних навчальних дисциплін відбувається ґрунтовна практична підготовка майбутніх вчителів. Ушинський вважав, що вчитель повинен «...досконало володіти письмом, уміти малювати, креслити, виразно читати і обов'язково співати». На думку педагога, в університетську учительську семінарію слід приймати вихованців тільки тоді, коли можна з упевненістю передбачити в них хороших вчителів. К. Ушинський вважав необхідним виховання у майбутніх вчителів потягу до знань, до самоосвіти. Він започатковує річне стажування, яке має розпочатися після завершення навчання в семінарії. Випускники проходять стажування під керівництвом наставників семінарії, беруть у них консультації, звертаються за порадами, за необхідною літературою, методичними посібниками. Окремим стажистам семінарія надавала грошову підтримку. Лише після цього випускники отримували кваліфікацію вчителя.

Отже, К. Д. Ушинський високо підняв суспільне значення вчителя, розробив систему його наукової і педагогічної підготовки. Значну частину своїх робіт він присвятив саме вчителю. Його розуміння проблеми народного вчителя було прогресивним свого часу і тепер залишається співзвучним нашому часу. Ідеї великого педагога зберігають свою творчу силу, і залишаються дієвими в практиці нинішніх педагогів.